

γυρόλιθον τό, Πόντ. (Τρίπ. Χαλδ.) Πληθ. γυρόλιθα τά, Πόντ. (Κοτύωρ. Χαλδ.) Γενικ. γυρολίθων Πόντ. (Κοτύωρ.)

Ἐκ τῶν οὖς. γ ὕ ρ ο ς καὶ λ ί θ ο ς.

Ὁ ἐνικ. γ ὕ ρ ο λ ί θ ο ν περιληπτικῶς καὶ πληθ. οἱ πελεκημένοι λίθοι, οἱ ἀποτελοῦντες τὴν κυκλικὴν βάσιν τοῦ φούρνου, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἀρχίζει σχηματιζόμενος ὁ θόλος ἐνθ' ἄν. : Τὰ φουρνόλιθα τὰ ἐγκαμε ἀντζᾶν 'ς σὰ γυρόλιθα κανεῖνταν (αἱ πέτραι τοῦ φούρνου, τὰς ὁποίας ἐφέραμεν, μόλις ἤρκεσαν διὰ γυρόλιθα) Χαλδ.

γυρολόγι τό, ἐνικ. γυρολόι Ρόδ. ῥολόι Ρόδ. (Ἀπόλλων.)

Ἐκ τοῦ οὖς. γ ὕ ρ ο ς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -λό γ ι, περὶ τῆς ὁπ. βλ. Γ. Χατζιδ., Ἀθηνᾶ 22 (1910), 250.

Ἡ συγκομιδὴ τῶν ἐκ τοῦ ἀνέμου πέριξ τῆς ἐλαίας πιπτόντων ἐλαιοκάρπων ἐνθ' ἄν. Συνών. κ ο κ ο λ ό γ ι.

γυρολόγος ὁ, σύνθη. γιουρολόγος Ἀθῆν. (παλαιότ.) γερολόγος Ἑρεικ. Κέρκ. Μαθράκ. Μακεδ. (Βόιον) Ὁθων. Παξ. γυρολόος Θήρ. Πελοπν. (Ξεχώρ.) κ.ά. γυρουλόγους Ἀλόν. Εὐβ. (Ἀγία Ἀνν.) Ἡπ. (Ἀγναντ. Κουκούλ. Πλατανούσ.) Θεσσ. (Συκαμν.) Μακεδ. (Γήλοφ. Δασοχώρ. Ρουμλ.) Στερελλ. (Ἅγιος Κωνσταντίν. Αἰτωλ. Ἀκαρναν. Λεβάδ. Περίστ. Φθιώτ. Φωκ.) γυρουλόους Θεσσ. (Βαθύρρ.) Μακεδ. (Τρικοκκ.) Στερελλ. (Ἄρτοτ. Ἀχυρ. κ.ά.) γυρουλός Θεσσ. (Πήλ.) ῥ'ρολόγος Λευκ. (Φτερν.) Στερελλ. (Δεσφ.) ῥ'ρολόος Στερελλ. (Δεσφ. κ.ά.) ξυρολόγος Χίος ῥολόος Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ οὖς. γ ὕ ρ ο ς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -λό γ ο ς.

1) Ὁ πλανόδιος μικρέμπορος, ὁ πωλῶν κυρίως ψιλικά καὶ ὑφάσματα, περιερχόμενος τὰ χωρία καὶ τὰς συνοικίας τῶν πόλεων σύνθη. : Πέρασε κάνας γυρολόγος τοῦτες τίς μέρες Πελοπν. (Τριφυλ.) Ἡρθ' οὐ γυρουλόους κὶ θὰ φονίσουμι σήμυρα Στερελλ. (Ἀχυρ.) Ἐνας ῥολόος εἶν' ἐπὰ καὶ πουλεῖ χίλια δυὸ Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Ἀμα θὰ ῥθῇ κάνας γυρουλόγους, θὰ πάρου ἓνα κουϊλούξ (= κεφαλομάντηλο) Θεσσ. (Συκαμν.) Τὸ σκιᾶδι ποὺ φορεῖ ὁ Μανοῦσος τό 'χει ξαφρισμένο ἀπὸ κανένα γυρολόγο (σκιᾶδι = ψάθινο καπέλο, ξαφρισμένο = κλεμμένο) Μῆλ. || Παροιμ.

Τοῦ γυρολόγου ὁ γάιδαρος κουτσὸς πρέπει νὰ εἶναι (ἐπὶ τῶν βραδέως κινουμένων διὰ τὰς ἐργασίας των γυναικῶν) Πελοπν. (Ὀλυμπ.) Συνών. γ ὕ ρ α τ ζ ῆ ς, γ ὕ ρ ι σ τ ῆ ς 1β, μ ε τ α π ρ ά τ η ς, π ρ α μ α τ ε υ τ ῆ ς, π ρ α μ α τ σ ο ύ λ η ς, ψ ι λ ι κ α τ ζ ῆ ς. 2) Ὁ κρατῶν τὸν πρῶτον χορεύοντα κατὰ τὸν κύκλιον χορὸν Χίος. 3) Ὁ ἔχων ἄστατον χαρακτῆρα Ἡπ. (Θεσπρωτ.) Πελοπν. (Ξηροκ.) 4) Μεταφ., εἰς τὴν γλῶσσαν τῶν κυνηγῶν, ὁ λαγός, ὅταν ἔχη πληνθῇ μακρὰν τῆς φωλεᾶς του ἐνικαχ.

γυρολογῶ ἐνικαχ. γυρουλονγάου Εὐβ. (Ἀκρ. κ.ά.) γυρολοῶ Μύκ. Ρόδ. κ.ά. ξυρολογῶ Χίος (Καρδάμ.)

Ἐκ τοῦ οὖς. γ ὕ ρ ο λ ό γ ο ς.

1) Περιφέρομαι ἀσκόπως καὶ ἀδικαιολογήτως Εὐβ. (Ἀκρ. κ.ά.) Μύκ. : Δὲ βαλονκόνεται μιὰ στιγμὴ οὕλη μέρα γυρολοᾷ (δὲ βαλονκόνεται = δὲν κάθεται εἰς τὸν τόπον του) Μύκ. Ἀι, ἔλα, κάτσι νὰ φᾶμι, τί γυρουλονγάς τόσην ὥρα; Ἀκρ. Φέει κάθε προῦτ, γυρουλονγάει, γυρουλονγάει κὶ παρ'σμάζιτι τοῦ μισ'μέρ' γιὰ φατ' αὐτόθ. Συνών. χ α ζ ο λ ο γ ῶ. 2) Ἐπὶ χορευτῶν, φέρω στροφὰς ἀδεξίως μὴ γνωρίζων χορὸν Χίος (Καρδάμ.) : Ζυρολογᾷ λιγάν.

3) Συλλέγω τοὺς ἐκ τοῦ ἀνέμου πεσόντας πέριξ τῆς ἐλαίας καρπούς Ρόδ. Συνών. κ ο κ ο λ ό γ ῶ.

γυρολωμάκι τό, Νάξ. (Δαμαρ. Φιλότ.) ῥολωμάκι Νάξ. (Ἀπύρανθ.) ῥολωμάκι Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ οὖς. γ ὕ ρ ο λ ῶ μ ι κατὰ τύπ. ὑποκορ.

Μικρὰ λωρὶς ὑφάσματος περιρραπτομένη εἰς τὰ ἄκρα γυναικείων ἐνδυμάτων ἐνθ' ἄν. : Σκοῦρο 'ναι τὸ φουστάνι ἐτοῦτο 'ιὰ σένα. Νά 'βρης τίστ' ἀνοιχτὸ νὰ τοῦ βάλῃς ἓνα ῥολωμάκι ν' ἀνοίξῃ μιὰ 'υχιά (νὰ γίνη ὀλίγον ἀνοιχτό-χρωμον) Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

γυρολώμι τό, Νάξ. (Δαμαρ.) ῥολώμι Νάξ. (Ἀπύρανθ.) ῥολώμι Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τῶν οὖς. γ ὕ ρ ο ς καὶ λ ῶ μ α κατὰ τύπ. ὑποκορ.

Λωρὶς ὑφάσματος περιρραπτομένη εἰς τὰ ἄκρα γυναικείων ἐνδυμάτων ἐνθ' ἄν. : Ἡλυσε δὲ ῥολώμι τσῆ τραχηλιᾶς ἐτουνῆς (ἤλυσε = διελύθη, ξέφτισε) Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Συνών. μ α ρ γ έ λ ι, ρ έ λ ι, τ ρ έ σ α.

γυρολωμιάζω Νάξ. ῥολωμιάζω Νάξ. (Ἀπύρανθ.) ῥολωμιάζω Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ οὖς. γ ὕ ρ ο λ ῶ μ ι.

Περιρράπτω τὰ ἄκρα γυναικείων φορεμάτων, σενδονίων, κλινωσκεπασμάτων, σάκκων καὶ λοιπῶν πανίνων εἰδῶν οἰκιακῆς χρήσεως δι' ἐτέρας λωρίδος ὑφάσματος πρὸς διακόσμησιν ἢ στερέωσιν των ἐνθ' ἄν. : Πιάσ' τὴ ἀραχηλιά νὰ τὴ ῥολωμιάσῃς Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Μιὰ 'υχιά βανὶ σταυρωτὸ εἶχα καὶ ῥολωμίσα τσι δυὸ πάνες αὐτόθ. Ἰὰ ῥολωμίσατε τὸ τσουβάλι ἐτοῦτο, 'ιὰ θὰ ξεκάμη καλὰ-καλὰ (= θὰ ξηλωθῇ τελείως) αὐτόθ.

γυρομάντηλο τό, ἐνικαχ. ῥομαδήλο Νάξ. (Βόθρ.)

Ἐκ τῶν οὖς. γ ὕ ρ ο ς καὶ μ α ν τ ῆ λ ι.

Τὸ περὶ τὴν κεφαλὴν τυλισσόμενον μανδήλιον ἐνθ' ἄν. : Τὸ ῥομαδήλό του κρέμεται Βόθρ. Συνών. κ ε φ α λ ο γ ῶ ρ ι, σ α ρ ι κ ι.

γυρομαργελώνω ἀμάρτ. Μέσ. γυρομαργελώνομαι Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. γ ὕ ρ ο καὶ τοῦ ρ. μ α ρ γ ε λ ῶ ν ω.

Περιβάλλω τι οἶονε δι' ὥας, μαργελίου: Ἀσμ.

Ὁδὲν ἐκτίστ' ὁ Κιφωτὸς κ' ἐθεμελιώθ' ὁ κόσμος

κ' ἐγυρομαργελώθηκεν ἡ θάλασσα τὸν ἄμμο

Πβ. μ α ρ γ ε λ ῶ ν ω.

γυρομπεντενιασμένος ἐπίθ. ἀμάρτ. γυροbedενιασμένος Κρήτ. (Ἅγιος Γεώργ. κ.ά.)

Μετοχ. τοῦ ρ. *γ ὕ ρ ο μ π ε ν τ ε ν ι ά ζ ω.

Ὁ περιβληθεὶς διὰ τείχους, ὁ περιτειχισθεὶς: Γυροbedενιασμένη ἐκκλησιά.

γυρονυχίδα ἡ, ἀμάρτ. γερανυχίδα Θράκ. (Αἶν.)

Ἐκ τῶν οὖς. γ ὕ ρ ο ς καὶ ν υ χ ί δ α.

Τὸ πέριξ τῶν ὀνύχων τμήμα τοῦ δακτύλου: Ἀσμ.

Ἐν'τα καὶ τὰ δαχτύλια μου μὲ τίς γερανυχίδες.

Πβ. καὶ π α ρ α ν υ χ ί δ α, σ κ υ λ λ ο ν υ χ ί δ α.

γυρόξυλο τό, ἐνικαχ. γυρόξ'λου Στερελλ. (Αἰτωλ. Τριχων.)

Ἐκ τῶν οὖς. γ ὕ ρ ο ς καὶ ξ ύ λ ο.

Ἐκάστη ἐκ τῶν σανίδων, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν τὸν γῦρον

